

Forfatter: Palladius, Peder

Titel: Peder Palladius' Danske Skrifter

Citation: Palladius, Peder: "Peder Palladius' Danske Skrifter", i Palladius, Peder: *Peder Palladius' Danske Skrifter*, udg. af Lis Jacobsen , H.H. Thiele, 1911-1926, s. 62. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-palladius05val-shoot-idm140381311565776/facsimile.pdf> (tilgået 23. april 2024)

Anvendt udgave: Peder Palladius' Danske Skrifter

tage eder faa lang tid fore, enthen morgen eller afften, til bordz eller fra, at j kunde tygge igien med eders kiere hultroe och børn, noget aff den løndags evangelium, faa-
 lenge till i kunde dem allelammen. Vdj kiøbfteder venne
 5 vi vor børn til at læse den fremgangendes løndags evan-
 gelium op ftrax effter de haffue læst til och fra bordtz,
 faa nødis di till, at lærret paa deris fingre, inden den anden
 løndag kommer; med fadanne tuct och dilciplin fkulle børn
 vennis thill guds ord och gudfryctighedt. Mine faar, figer
 10 Chriftus de hører min røft, guds faar det er guds folch,
 huilche fom ere iche gudf folch, de ere jo diefflens folch,
 dett er de fom iche gierne høre guds ord. Nu vilt du
 iche haffue en borte aff dine faar, ia derlom der bliffuer
 en borte aff dem, da tørft du lade de andre gaa for dem
 15 Ieffue, och løbe heden oc lede effter dem der borte er;
 p. 65 fom der || Itaar in evangelio, huor møget minder tørft du
 troe, at vor herre Chriftus vill haffue en aff sin faar borte;
 huor gaar det da thill, at der bliffuer faa mange borte aff
 dem? det er fagen, gud haffuer bundet dem ved det
 20 grønne græß, ved det falige guds ord, vilde de der æde
 aff, da er de gudz faar, ville de iche, da ere de foracte
 och fordømbte faar. Det er nu om det andet.

**Om den tridie gierning, fom er at gaa thill
 lacramentet.**

25 Det thridie fom i fkulle giøre udj eders fognekirche
 fkall eders høye altar minde eder paa, det er, at j fkulle
 gierne gaa til lacramentet, oc lade eder berette tit oc offte
 fom ordene liude, faa thit fom j dricher, gjør det j min
 hukommelse. Tilforn vaar ui aff paven och munchen for-
 30 bundne til en thid om aaret, fom vaar thill paalketiid, och
 da haffde de fkammelig och fkendelig røffuet och ftollet
 fra os den ene part aff det høyverdige lacrament fom
 vaar Iesu Chrifti vellignede blod, och gaff os klar vand
 at driche for blod, nu ere de tiffue uddreffne aff landet

och en part ophengde, och i haffue faaet det hælde och halde sacramentes begge parter igien, derlom j nu forlømmer da er det eders egen lkyld.

Det haffuer koftet hannem faa dyre paa kaarlens galie, der hand gaff sin rofensblod ud for alle vores fynder, och 5 gaff os dette till hans lidfte testament paa lkiertorsdagen att afften, som mend, hand vilde iche haffue det foractet. || Du leer det med dig Ielff, du eft ichun et mennifke faa vel p. 66 som jeg, om du vilde giffue nogen en gaffue, vaar det iche uden et ebbel och hand vilde den forfmaa oc foracte, du 10 tørft vride med din næsse oc aldrig giffue hannem mere gott, men altid brede hannem det oc lige nej, nej, du faar iche mere got aff mig, du foracted en thiid faa haanlig min gaffue som jeg vilde giffuet dig.

Om en konge oc en herre vilde giffue en sin edelmænd 15 en guldkiede eller en anden mechtige clenodie, och hand vilde den foracte, (eller kaftede den vdi rindelteen for kongens foed): vaar den foract iche verd at ltraffe! end lee den konge offuer alle konger, den herre offuer alle herrer, vor herre Iesus Chrifthus, som haffuer giffuet os faa dyre 20 en lkatt, som offuergaar all verdens guld, hans eget legeme och blod, at æde och driche till en ltaadfeltelle paa alle vor fynders forladelle? foracter vi det, daa maa vi lee huorledis vi tageret.

Vor herre Chrifthus tachede Ielff sin himmelfke *fader 25 derfor, som ordene liude, hand tog brødet oc tachede, derfor er det thiid, at vi det iche foracte.

Sagde hand til I. Peder, maa ieg iche tou dine fødder, 30 du lkalt iche haffue part met mig, huad mon hand vilde lagt den lamme afften om hand haffde forfmaaet hans legom och blod; huad mon hand vilde lige till dig och mig derlom vi det forlømme, forfmaa eller foracte, landelig det bliffuer of iche lkenckt, eller til gode holden.

Derfore maa det jo vere dig en ltor lkam for gud och alle hans || engle om du eft noget effuenendis met tiund 35 p. 67 udj din gaard om der gaar nogen løndag eller hellige dage

offuer din hoiſſe, at der ſkal ey nogen findes aff dine
at gaa til ſacramentet, nu du ſelſſ, nu din hultroe, din
ſvend, din møe, din dreng, din pige, det barn ſaa tilig
ſom en er vj eller vij aar gammel, och kand ſin børne-
5 lærdom; lader ſmaa børn komme til mig etc.

Det ſkall vere langt fra at nogen ſkall gaa bort en
fierding aar tillammen, en halff aar tillammen, ia det gud
forbiude oc den h. aand en heell aar tilhobe, och iche
lade ſig berette, det maa jo vere et formaledidede menni-
10 ſke, ſom nu lenger i denne klare evangelij liule dag gaar,
alenifte om paalke effter en gammel lædvane til ſacra-
mentet och iche veed tider om aaret at bruge retteligen
det høyverdige ſacramente, end liden den ſom gaar hen
i mange aar och forhærder ſig mod gud, och aldrig en
15 thiid kommer thil ſacramentet, den ſom vi plejer helder
at kalde en forbandede krop, (band er at udluce fra
ſacramentet de luche dem ſelſſ der fra, derfor ere de
ſelſſvillige bandskroppe) ſom ſetter ſig ſelſſ op imod gud,
och ſpytter vor herre Ieſus udj hans anſict, i det hand
20 acter iche mere hans høyverdige och ſalige ſacramente,
end ſom dett vaar ichon giffuet for ſviin, hunde, och køer,
gud vocte och vaare oß.

Lader ingen thing i all verden forhindre eder fra det
høyverdige nadveris ſacrament at i gaa ey hid op til denne
25 alter thillammen, heller ti tilhobe end tou, heller tiffue
end thi, heller tredue end tiffue; udj ſadan en mectig for-
p. 68 ſamling || gaar her ſaa til ſacramentet om ſøndag och
hellige dage, heller oc ſtundum ingen, da er det en viße
tegn, att der er endnu en gammel ſkarns papilke och
30 munchekirche, och iche en hiertens god och chriſtne kirche.

Om viin oc brød.

Brød och viin ſkall holdes eder thill gode rede aff dem
ſom det er befalet, at det er iche raaden och ſuur viin,
paa det ingen ſkall derfor vere fra ſacramentet, findes det,
35 da ſkall der giffues klage paa dem, ſom det haffuer i befalning.